

Staatssecretaris Volksgezondheid, Welzijn en Sport, dhr. M. van Ooijen
Algemeen directeur Vereniging Nederlandse Gemeenten, dhr. L. Geluk

cc.:
Aanbieders JeugdzorgPlus
Accounthoudende regio's JeugdzorgPlus
Directeur Jeugd, mw. M. Kleiboer
Directeur Inclusieve Samenleving VNG, mw. I. Hoogstrate
Directeur Jeugdzorg Nederland, dhr. O. Prinsen

Jeugdautoriteit
Schedeldoekshaven 131
2511 EM Den Haag

Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

070 - 340 68 88
Jeugdautoriteit.nl

Inlichtingen bij
D. Wille

+31 (0)6 - 21866967
d.wille@jeugdautoriteit.nl

Datum 21 oktober 2022
Onderwerp Aanbiedingsbrief rapport JeugdzorgPlus

Geachte heren Van Ooijen en Geluk,

Op 15 juli jl. heeft u de Jeugdautoriteit verzocht een actueel beeld te schetsen van (de ontwikkelingen in) JeugdzorgPlus wat betreft onder meer capaciteit, bezetting en herkomst van jongeren per locatie. Uw aanvraag volgde op ons toezichtssignaal rondom JeugdzorgPlus van 1 juli jl. In bijgaand rapport vindt u dit actuele beeld. Graag schets ik in deze aanbiedingsbrief de meest opvallende zaken en de vervolgstappen die de risico's op discontinuïteit van JeugdzorgPlus kunnen beperken.

Op basis van de gegevens van aanbieders concludeer ik dat de gemiddelde bezetting van de daadwerkelijke capaciteit 73% bedraagt¹; de bezettingsgraad is lager als wordt uitgegaan van de met opdrachtgevers gecontracteerde capaciteit. De bezettingsgraad van 73% rijmt niet met de financiering van JeugdzorgPlus, die veelal gebaseerd is op een bezetting van 95%.² De regio's waar de minste jeugdigen met machtiging gesloten jeugdzorg vandaan komen (midden van het land) hebben relatief veel capaciteit. Er is nu geen directe relatie tussen regio van herkomst van jeugdigen en bezetting in diezelfde regio. Dat wordt mede verklaard door de aanwezigheid van benodigde specialisaties of de vereiste afstand van de oorspronkelijke woonomgeving.

Ik heb in mijn signaal van 1 juli jl. geconstateerd dat landelijke regie op JeugdzorgPlus op korte termijn noodzakelijk is om te voorkomen dat voorzieningen ongecontroleerd worden afgebouwd, waardoor continuïteit van zorg aan de kwetsbare jongeren in de JeugdzorgPlus niet kan worden gegarandeerd. Deze landelijke regie heeft betrekking op het bij elkaar brengen van partijen die

¹ Binnen het Landelijk Transitiearrangement geldt financiering op basis van een bezettingsgraad van 90%. (Dit betreft 16 kinderen.)

² De financiële verplichtingen van een aanbieder kunnen gebaseerd zijn op de gecontracteerde capaciteit in plaats van op de daadwerkelijke capaciteit. Het verschil tussen verplichtingen en inkomsten kan daarmee groter zijn dan op basis van daadwerkelijke capaciteit kan worden geconcludeerd.

samen de opvallende regionale verschillen kunnen verklaren en die tot een (veelal regionale) oplossing moeten komen: de betrokken accounthoudende regio's en de aanbieders van JeugdzorgPlus. Deze partijen zullen gezamenlijk keuzes moeten maken over verschillende factoren die van belang zijn voor de omvang en de spreiding van het benodigde aanbod. Het gaat dan om de volgende vragen:

- Hoeveel capaciteit verwachten de regio's in de toekomst nog in kopen, gegeven de alternatieven voor JeugdzorgPlus die ontwikkeld zijn of nog ontwikkeld zullen worden.
- Wat is het beleid in de regio's met betrekking tot en wat zijn alternatieven voor JeugdzorgPlus? Neem daarin mee in hoeverre specialisaties locatiegebonden zijn (bijvoorbeeld vanwege beschikbaar gekwalificeerd personeel, vereisten aan panden i.v.m. veiligheidswaarborg en afstand van de woonomgeving, waar de problematiek zich voordoet).
- Wat zijn persoons-, populatie- en omgevingskenmerken die de (hoge) aantallen verwijzingen in regio's verklaren.
- Op welke wijze wordt leegstand gefinancierd en welke afspraken voor de toekomst zijn daaromtrent gemaakt.
- Wat zijn de transitiekosten per aanbieder.
- Wat zijn mogelijkheden voor samenwerking en/of fusies.

Ik heb eerder gepleit voor een gezamenlijke aanpak om te voorkomen dat partijen geen actie ondernemen in de verwachting dat anderen aan zet zijn. Ik pleit niet voor een volgend landelijk onderzoek naar JeugdzorgPlus, maar voor gezamenlijk duiden van de regionale situaties en verschillen. Immers, bovenstaande vragen betreffen voornamelijk beleidskeuzes die regio's/gemeenten samen met aanbieders moeten maken en die direct invloed hebben op de te maken kosten van transitie of afbouw. Wel blijft de Jeugdautoriteit de ontwikkelingen monitoren.

Deze keuzes moeten ook gemaakt worden voor de JeugdzorgPlus aanbieders die op dit moment bij de Jeugdautoriteit in casuïstiek zijn. Tegelijkertijd wil ik bij deze ook benadrukken dat alle partijen die bij deze casuïstiek betrokken zijn eveneens individueel hun verantwoordelijkheid moeten blijven nemen. Alleen dan kan gecontroleerde afbouw van voorzieningen en continuïteit van zorg aan de kwetsbare jongeren in de JeugdzorgPlus worden gewaarborgd.

Met vriendelijke groet,

Drs. Kees van Nieuwamerongen
Directeur-bestuurder Jeugdautoriteit